

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

JulkICT
-toiminto

Sote-tietojohdaminen -hankkeen keskeiset tulokset ja tulevaisuuden visiointia

Terveydenhuollon Atk-päivät

15.5.2012

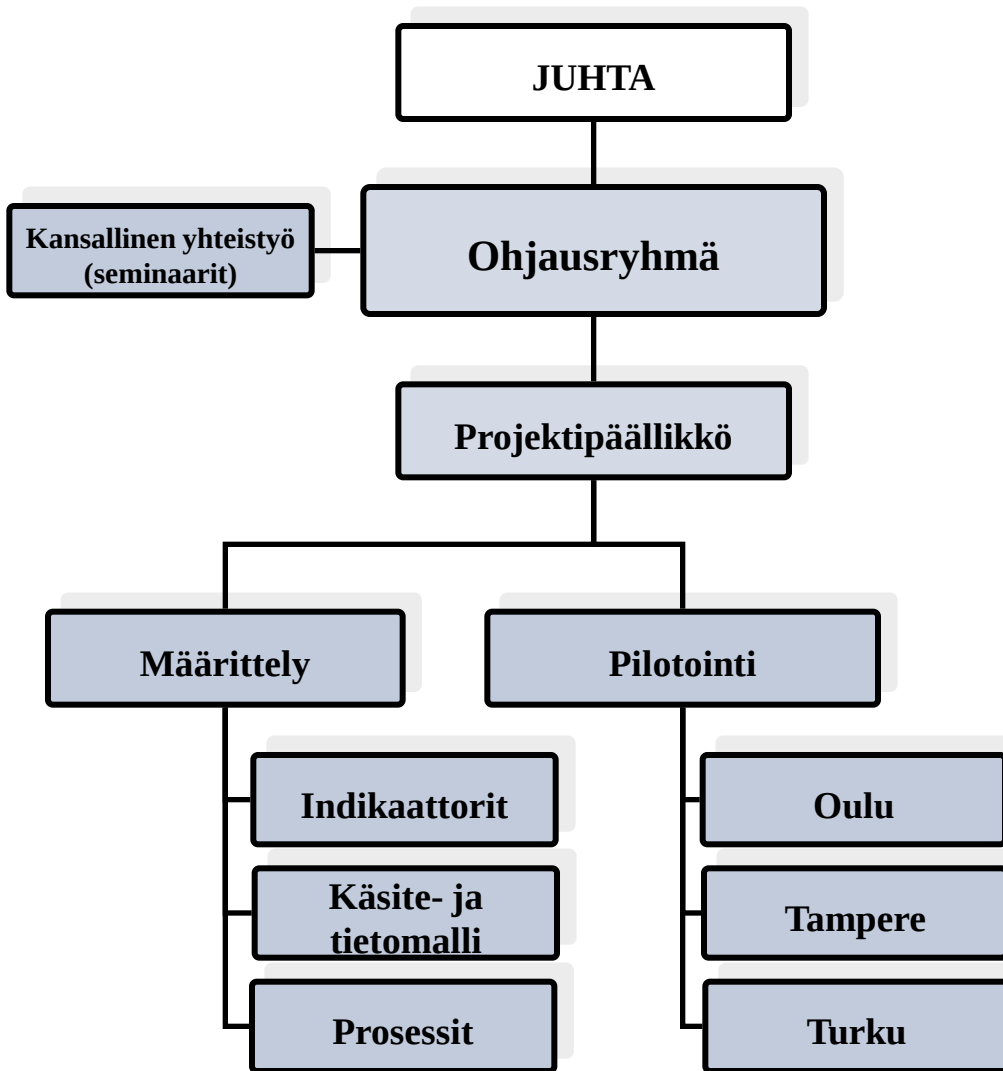
Tommi Oikarinen, VM

Projektin tavoite

- SoTe -hankkeen tavoitteena on laadukkaamman tiedonhallinnan avulla tuottaa sosiaali- ja terveystoiminnan johtamisen tueksi ajantasaista ja laadukasta tietoa. Tehtävänä on vähentää ylimitoitettua ja moninkertaista tietojen tallennusta ja tietojen keruuta sekä nostaa suoritetasolla kirjattujen tietojen analysoinnin ja hyödyntämisen astetta.
- Tavoitteena on luoda sisällölliset määritykset kuntien sosiaali- ja terveystoimintojen arviointiin ja vaikuttavuuden seurantaan. Tarkoituksena on, että projektissa tehtävät määritykset tulevat valtakunnallisesti käyttöön.
- Projektissa luodaan yhtenäinen käsitys tiedonkeruu- ja raportointiprosessien tavoitetilasta sekä selvitetään kunnan käytössä olevat järjestelmät siitä näkökulmasta, missä laajuudessa kunnan jo olemassa olevia sähköisessä muodossa olevia tietoja voidaan tässä yhteydessä hyödyntää.
- **Projektin fokuksessa on kunnan SoTe palvelujen vaikuttavuudesta, tuottavuudesta ja laadusta indikoivat tiedot, joita halutaan vertailla eri organisaatioiden kesken valtakunnallisesti.**

Toteutus organisaatio

Ohjausryhmä:

- Tampere (pj.)
- Oulu
- Espoo
- Turku
- Lahti
- Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymä
- Kouvola
- Terveystieteiden tutkimuskeskus
- Tikesos
- VarSat (Varsinais-Suomen SHP:n ja Satakunnan SHP:n tietojohdamisen kehittämishanke)
- Logica (määrittely ja pilotointi)
- KuntaIT

Ohjausryhmä koostui toteutuksessa mukana olleista tahoista.

1. Toteutuksen valmistelu (tavoitteiden määrittely, kohteen rajaaminen, toteutuksen suunnittelu ja resurssien hankinta)
2. Määrittelyvaihe (toimintaympäristön kuvaaminen, indikaattoreiden määrittely, tietomääritykset, tiedon tuotanto-, jalostus- ja jakeluprosessien kuvaukset, pilotoinnin suunnittelu)
3. Määrittelyiden pilotointi (Oulu, Tampere ja Turku) ja toteutuksen arviointi
4. Tietojohtamisen käsikirjan toteutus (ohje kunnille tietojohtamisjärjestelmän toteuttamiseksi projektin kokemusten perusteella)

SoTe-Tietojohdantamishankkeen osaprojektit ja tulokset

Tutustu määrittelyihin ja dokumentaatioon

<https://wiki.kuntait.fi> / Sote-tietojohdantaminen (vaatii kirjautumisen)!

Laskentalogiikka ja laskentasäännöt

Toiminta-
ympäristökuvaus

Indikaattoreiden
määrittäminen

Termiluettelo /
Sanasto

Indikaattorit
Mittarit

Toimenpide-
ehdotukset I

OP1

Looginen tietomalli
RIM-tietomalli

Fyysinen tietomalli
EDW Data Vault

OID-kooditus ja
hallinnointimalli
Tiedon yksilöinti
(MD-näkymä)

Toimenpide-
ehdotukset II

OP2

Pilotoinnin pääprojektin
suunnitelma

Pilotointisuunnitelmat
Oulu, Tampere ja Turku

Tiedon jakeluprosessien
tavoitetila

Tiedon jalostusprosessien
tavoitetila

Tiedon keruuprosessien
tavoitetila

Tiedon tuottamisprosessien
tavoitetila

Toimenpide-
ehdotukset III

OP3

Pilotin
pääprojekti

Oulu-pilotti

Turku-Pilotti

Tampere-pilotti

THL-asiantuntijaprojekti

Pilotointi

1/2010-6/2011

Määrittely 1/2009 – 6/2010

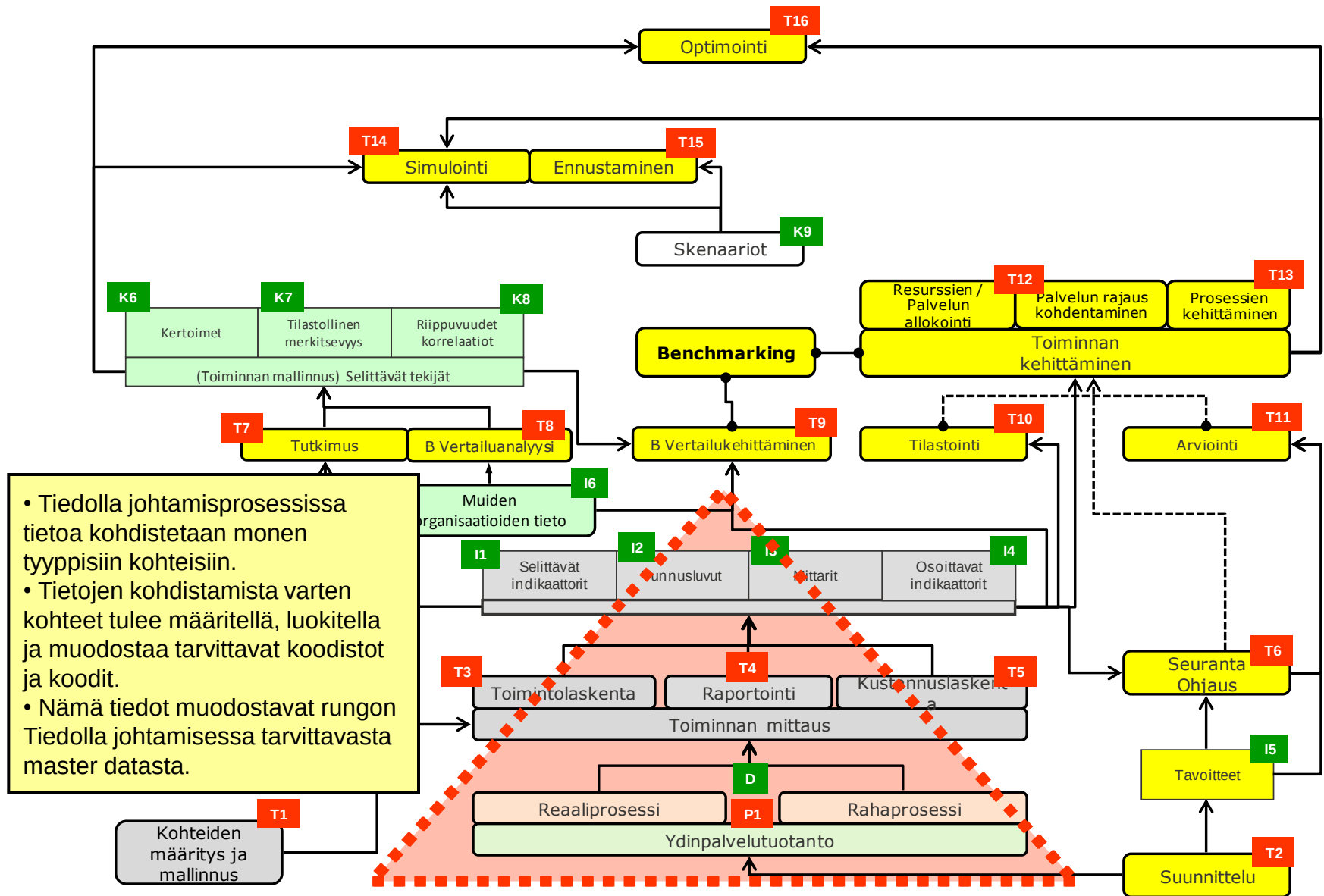
SoTe-Tietojohdamishankkeen merkittävimmät tulokset

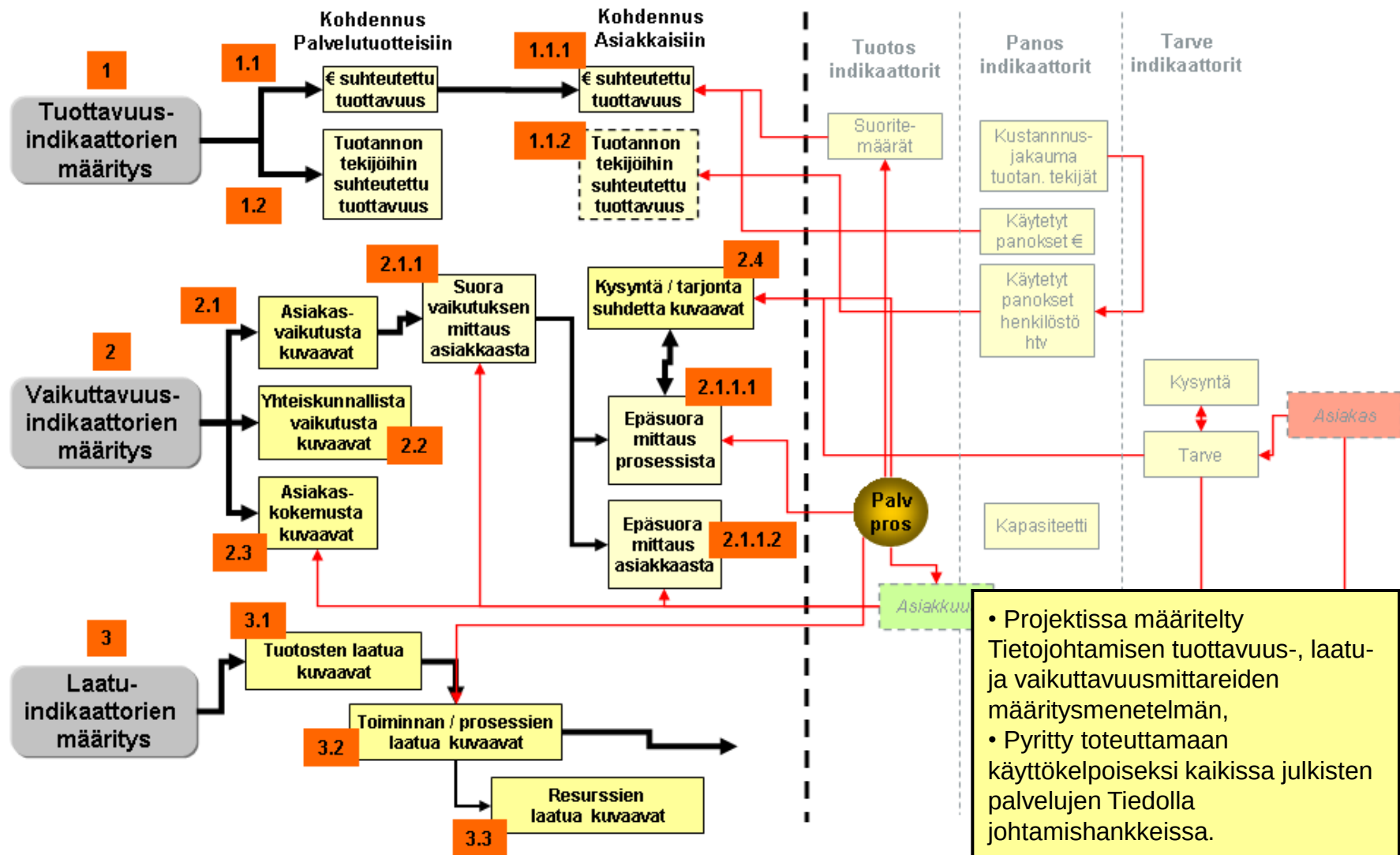
1. **Tuotettiin todellisessa** 3 suuren kaupungin DW/Bi-ympäristössä **modernin** tietojohdamisen **tietotarpeiden mukaiset mittaritiedot**
2. **Saatiin kattava kokemustieto** tavoitteellisen tietojohdamisjärjestelmän pilotoinnissa kolmen suuren kaupungin **todellisesta tuotantoympäristössä = esim. se että operatiivisissa järjestelmissä on jo nyt tarpeellinen tieto olemassa!**
3. Luotiin julkisten ydinpalvelujen tietojohdamisen viitekehys = **tiedetään mitä tietojohdaminen julkisirahoitteisissa ydinpalveluissa on**
4. Tiedetään minkälaisella tiedolla julkisia ydinpalveluja tulee johtaa ja kehittää = johdon tietotarve + **mittareiden määritysmenetelmä**
5. Kehitettiin EDW- ja toimialatason tietovaraston ja lähtötiedon tuottamisen, keruun, jalostuksen ja jakelun **tavoitteellinen arkkitehtuurimalli**
6. Kehitettiin ja toteutettiin **kustannusvaikuttavuustiedon laskentamalli asiakassegmentti- ja asiakastasolle**
7. Sisällytettiin **toimintolaskenta** [toimintoryhmätasolla] **osaksi DW/Bi ympäristöä**
8. Otettiin huomioon **ulkoisen ja sisäisen benchmarkauksen toiminnallisuus** = tiedosta kaikki hyöty irti
9. Toteutettiin **asiakas- ja palvelutoimintanäkökulman** DW/Bi-ympäristössä
10. Tehtiin **konkreettiset jatkotoimenpide-ehdotukset**
11. Saatiin **tieto miten tulevaisuuden tietojärjestelmiä tulee kehittää**, jotta niissä oleva tieto olisi optimaalisesti tietojohdamisen käytössä

Sote-tietojohdaminen:

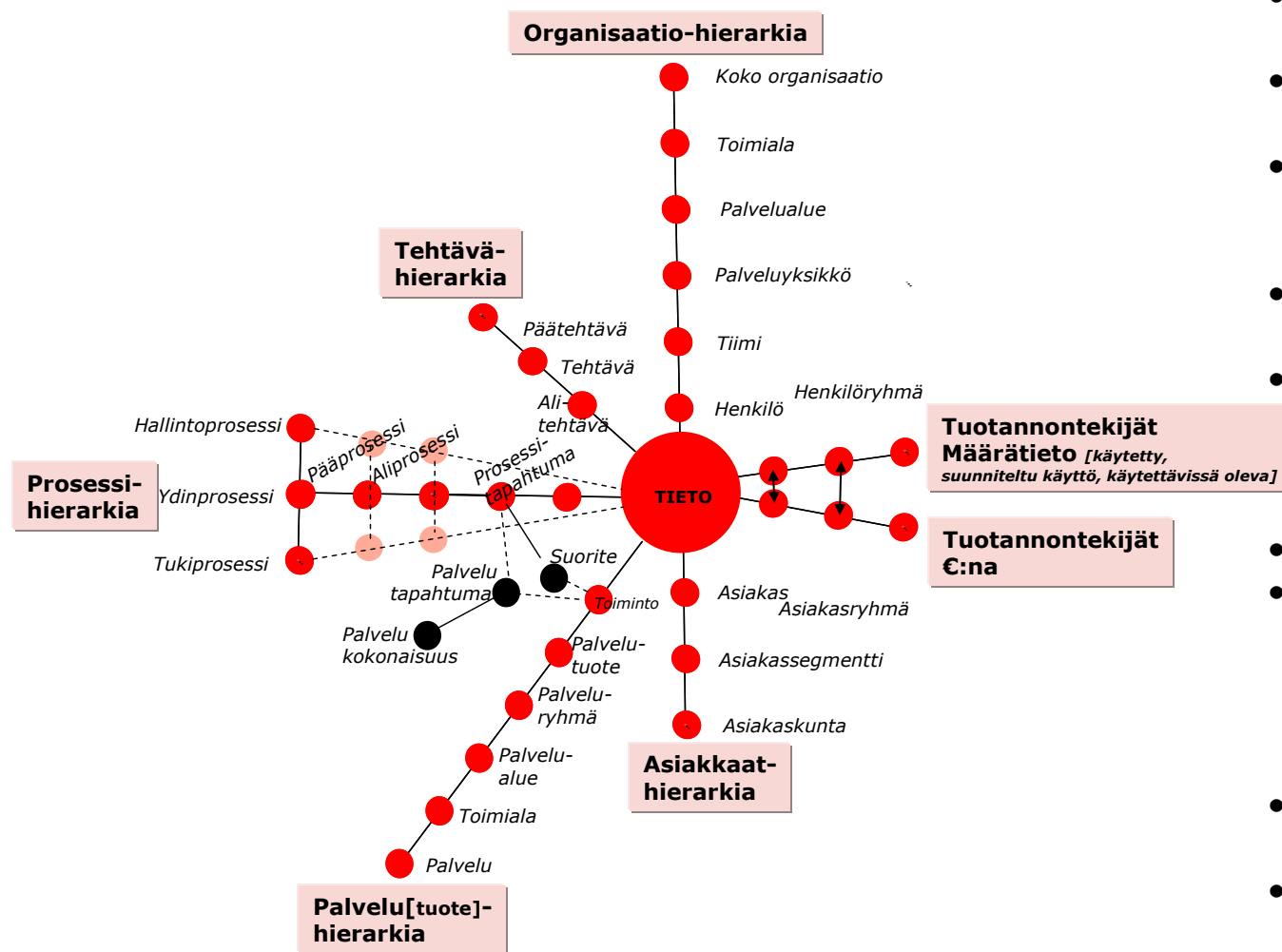
julkisten ydinpalvelujen tietojohdamisen toiminnallisen viitekehyksen

Julkiset ydinpalvelut – tuottavuus, vaikuttavuus ja laatumittareiden määrittämisen tiekartta

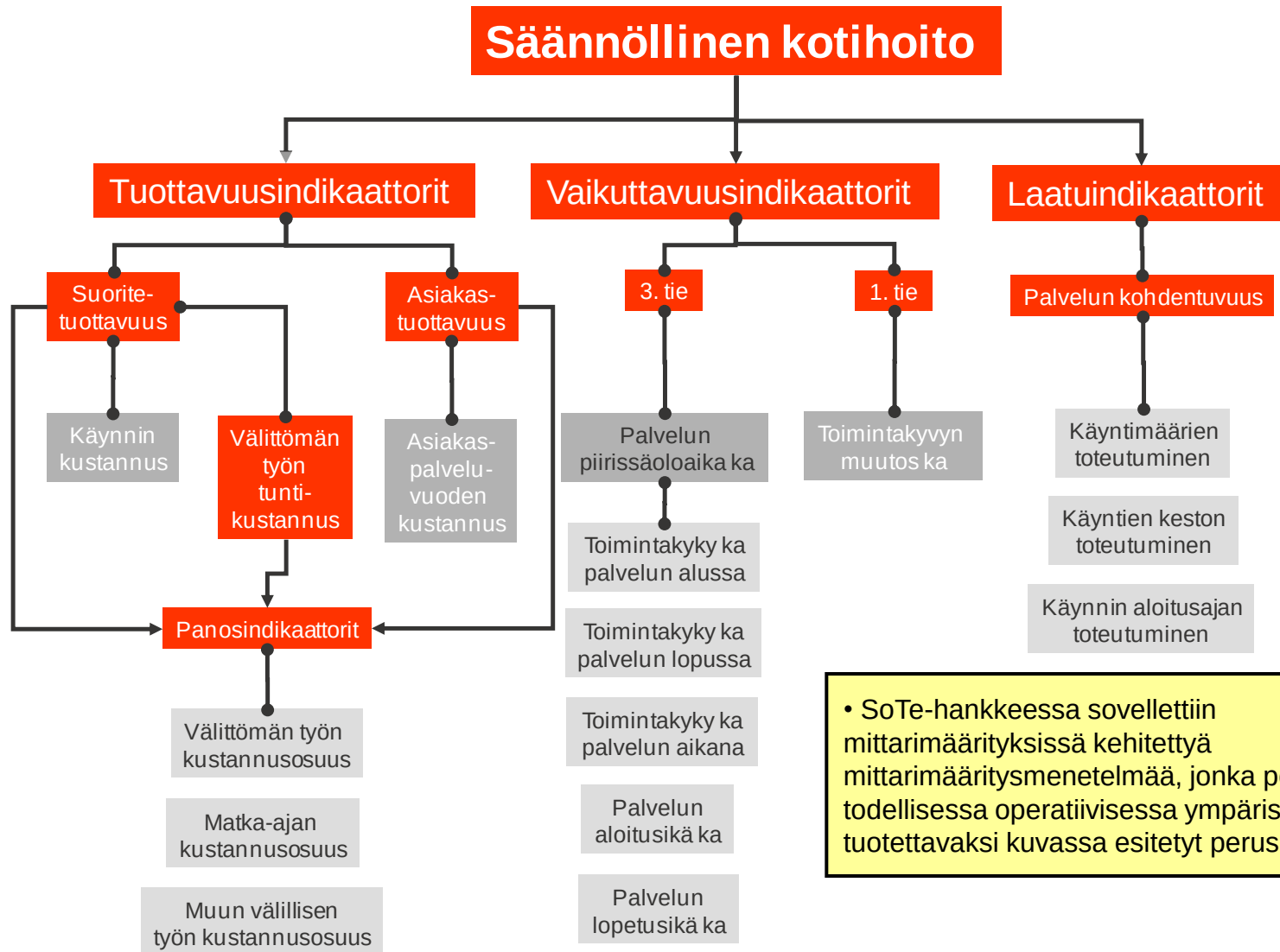

Perusprinsiippi: Tuotetaan vain ehdottoman tarpeellinen tieto, mutta kaikissa johtamisen ja toiminnanohjauksen vaatimissa ulottuvuuksissa ja hierarkiatasoilla

- Oman tuotannon ja ostopalveluiden välillä
- Tuotanto- ja tilaajanäkökulmasta
- Muihin ulkoisiin organisaatioihin verrattuna [ulkoinen benchmarking]
- Omien yksiköiden välillä [sisäinen benchmarking]
- Palvelutuotteisiin kohdistettuna (palveluryhmä, palvelutuote, suorite)
- Ydin- ja tukipalveluittain
- Asiakkaisiin kohdistettuna (asiakaskunta, **asiakassegmentti**, asiakas ...)
- Tehtäväluokittelu – näkökulma
- Prosessi - näkökulma

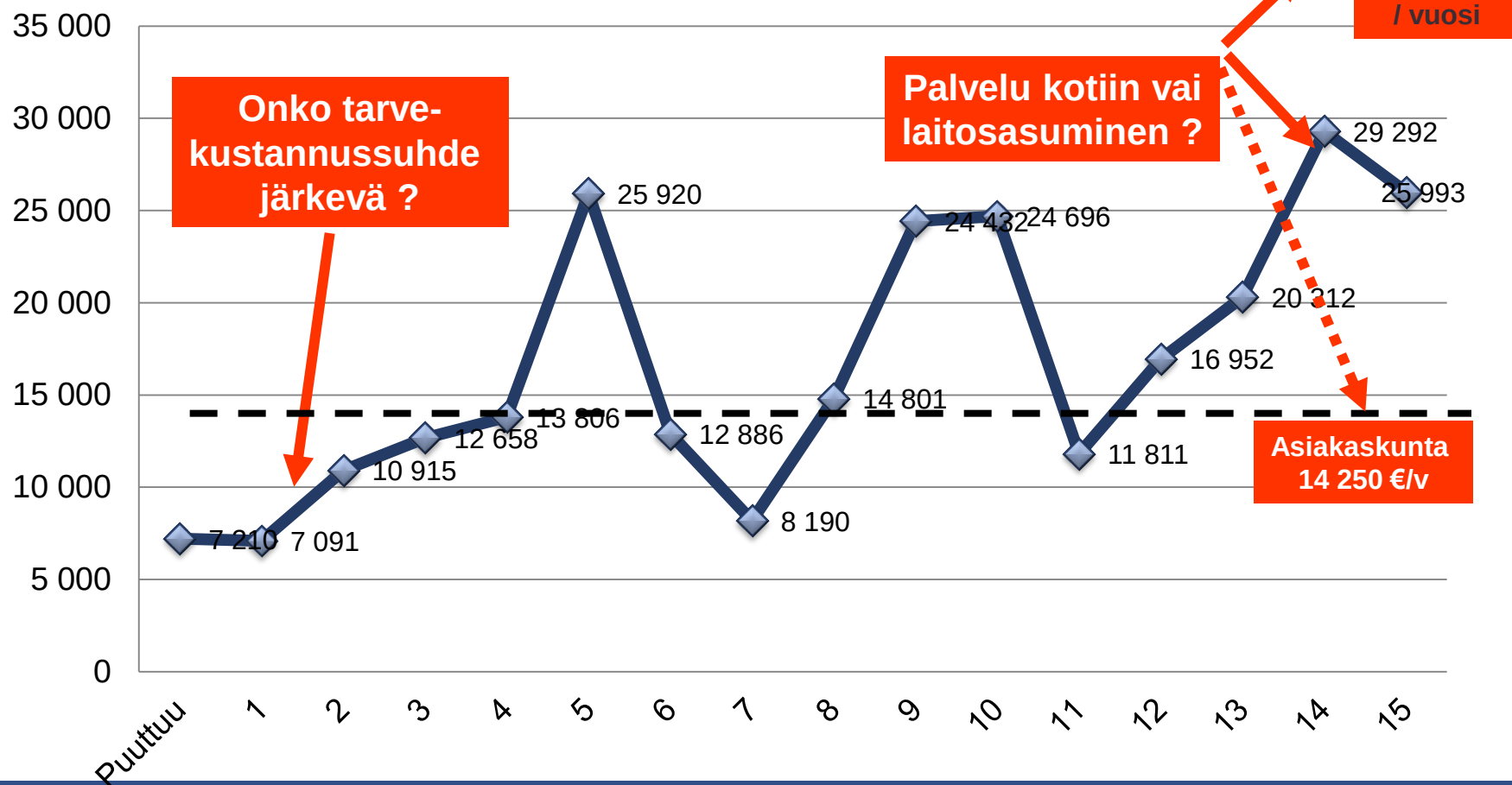
Esimerkki: määritelty ja pilotoitu indikaattori

• SoTe-hankkeessa sovellettiin mittarimäärityksissä kehitettyä mittarimääritysmenetelmää, jonka pohjalta valittiin todellisessa operatiivisessa ympäristössä tuotettavaksi kuvassa esitety perusmittarit.

Asiakassegmenttitason tuottavuustieto [asiakas- palveluvuoden kustannus] päätöksenteon tukena

Kaikki kustannukset / asiakaspalveluvuosi +65v
Maple 15 luokittain 2010

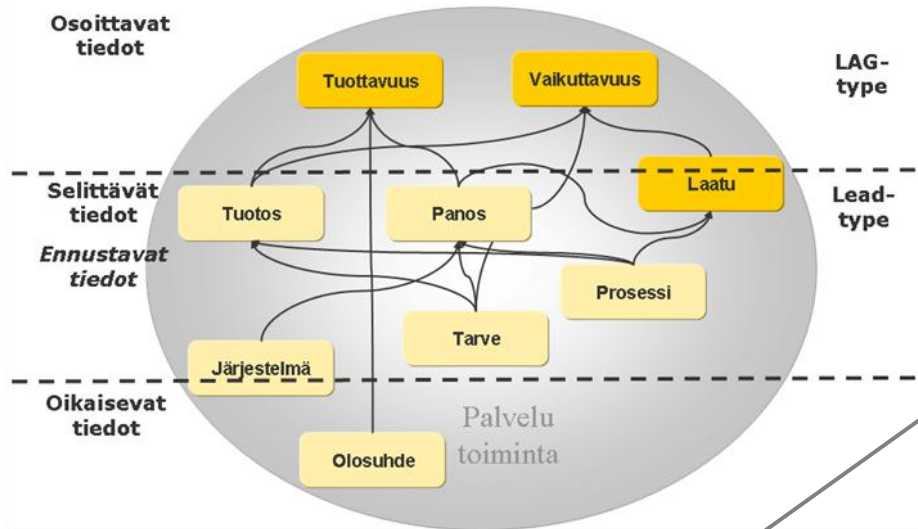

Operatiivisessa johtamisessa tarvitaan palvelujen kustannustieto asiakassegmenteittäin !

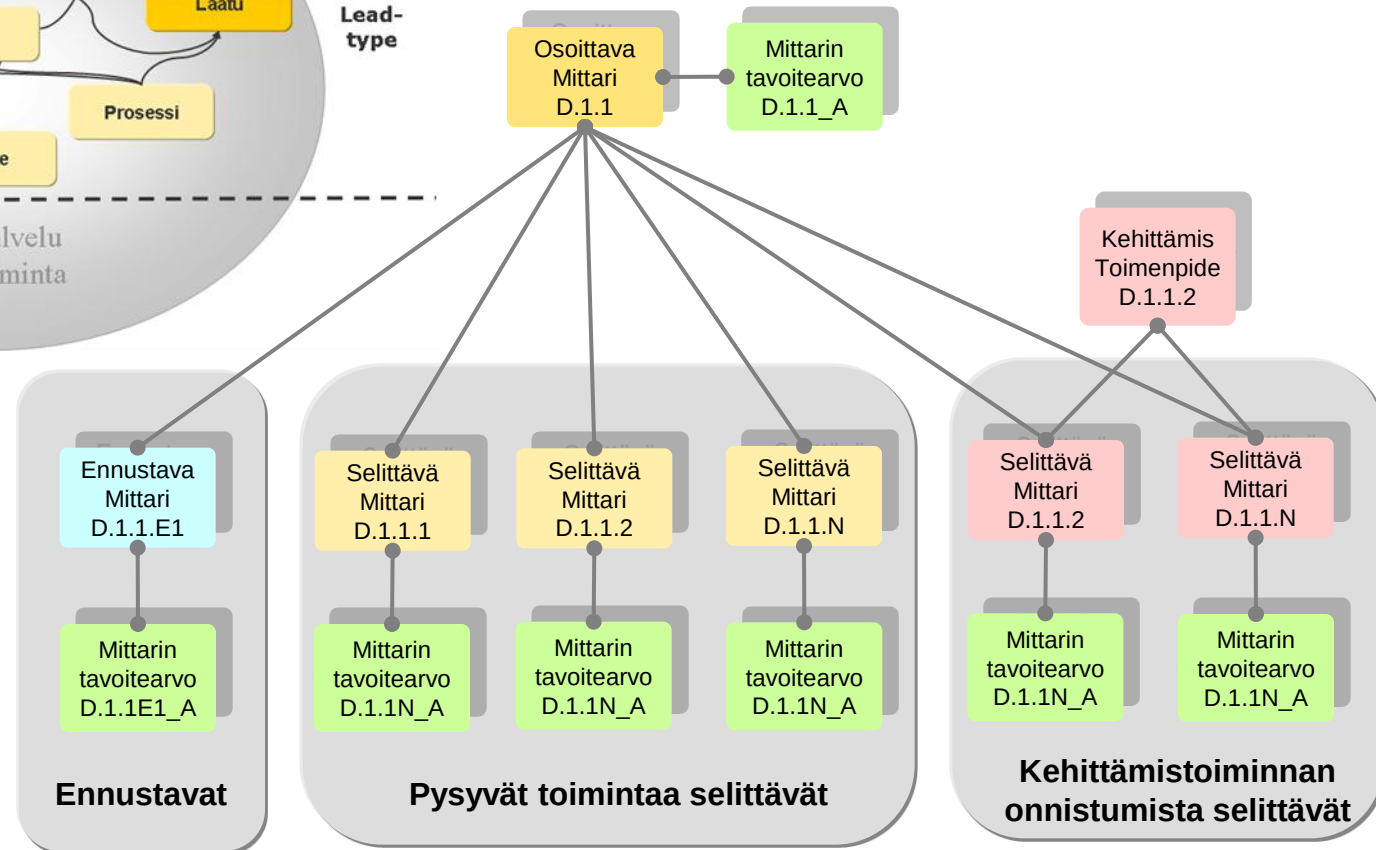
Strategisen että operatiivisen tason osoittava- ja selittävä/ennustava mittarirakenne

Fokus = selittävien indikaattoreiden avulla löydämme toimenpidekohteet

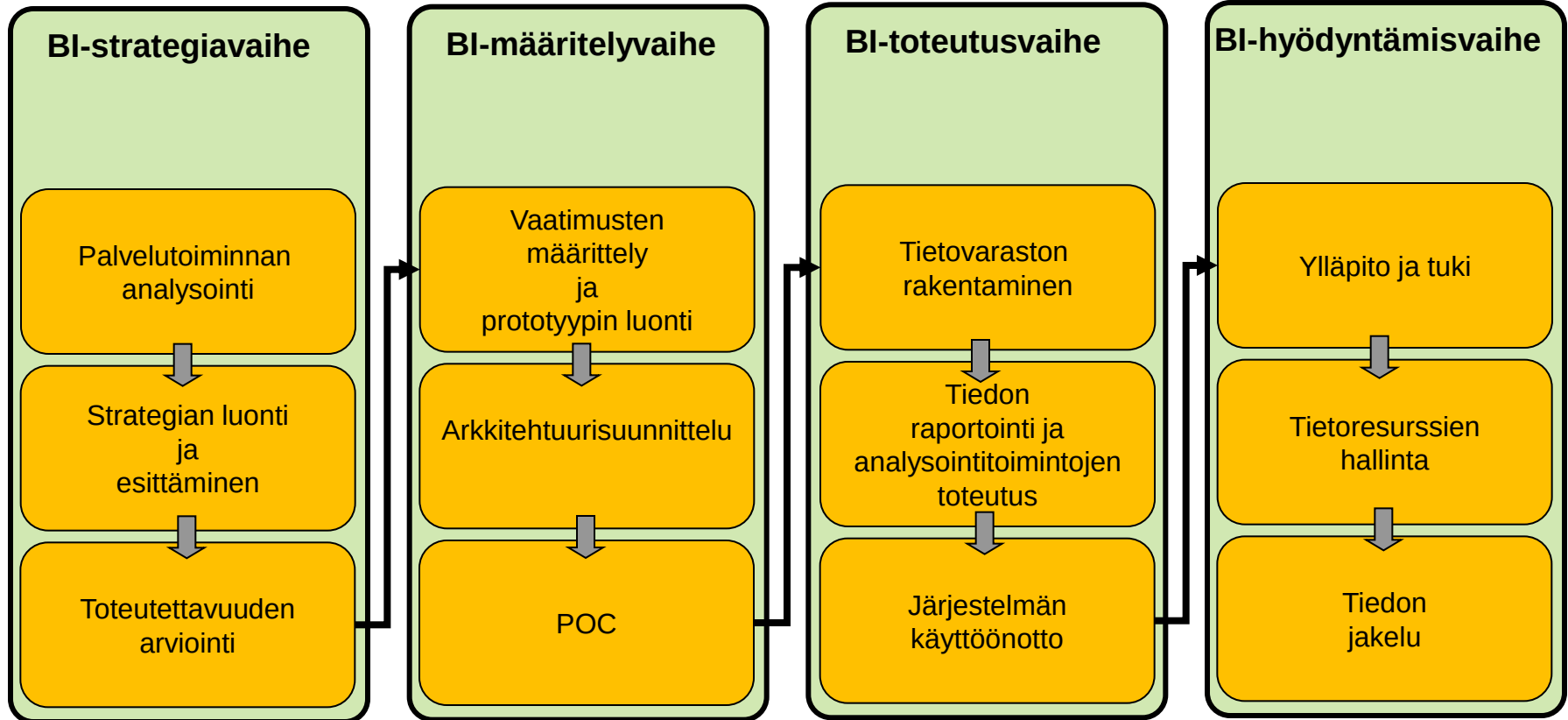
Mittariluokitus

- SoTe-hankkeessa keskityttiin osoittaviin mittareihin (vaikuttavuus, tuottavuus, laatu)
→ Käsikirjassa linkitetty selittäviin tiehoihin ja kohdennettu paremmin eri käyttötarkoituksiin.

Tietojohtamisjärjestelmän kehittämisen vaiheet

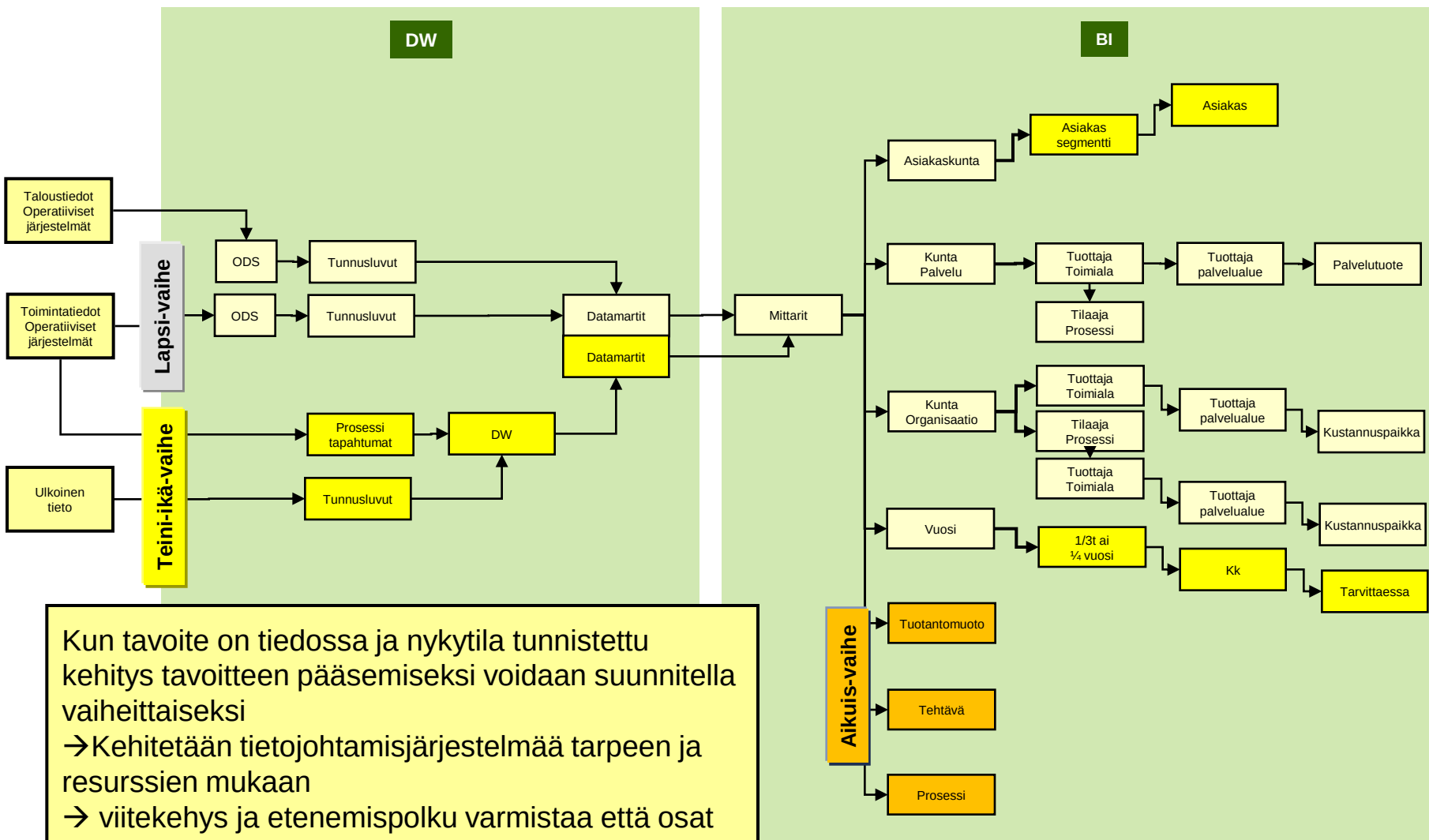

Kehittäminen tavoitteen ja kyspyystason mukaan

TASO/ VAIHE	1. taso <i>Raskausaika</i>	2. taso <i>Vauva</i>	3. taso <i>Lapsi</i>	4. taso <i>Teini-ikä</i>	5. taso <i>Aikuinen</i>	6. taso <i>Viisas</i>
Johdon näkemys	Kustannus- paikka	Tieto avainhenkilöille	Auttaa työntekijöitä	Monitoroi prosesseja	Ohjaa toimintaa	Ohjaa palveluja
	Reaktiivinen					Proaktiivinen
Tiedon käyttö- tilanne	Järjestelmäkoht.	Järjestelmäkoht.	Strategiaraportti	Operat. raportti	Operat. raportti	Ulk. th tilastot
				Kehitt. raportti	Ulk. th indikaattorit	
Käytön laajuus	N. toimiala	X. toimiala	2. toimiala	4. toimiala	N. toimiala	
			1. toimiala	3. toimiala	N-1. toimiala	
Jalostettu tieto/ mittarit	Osoittava tieto		Selittävä tieto			
	Epäsuorat subjektiiviset			Suorat objektiiviset		
			Asiakaskuntataso	As.segmenttitaso	Asiakastaso	
Toimin- nallisuus						
Lähtötieto	Tapahtumataso			Tapahtumataso	Tapahtumataso	
	Taloustiedot			Reaali- ja rahaprosessin toimintatiedot	Reaali- ja rahaprosessin toimintatiedot	
	Resurssitiedot					
	Suoritetiedot			Toimialataso	Kuntataso	
Arkki- tehtuuri	Raportointi operatiivisista	ODSmartit	Datamartit	DW	EDW	Analyysi- palvelut

Tietojohdamisen kehittämisen etenemispolut ...

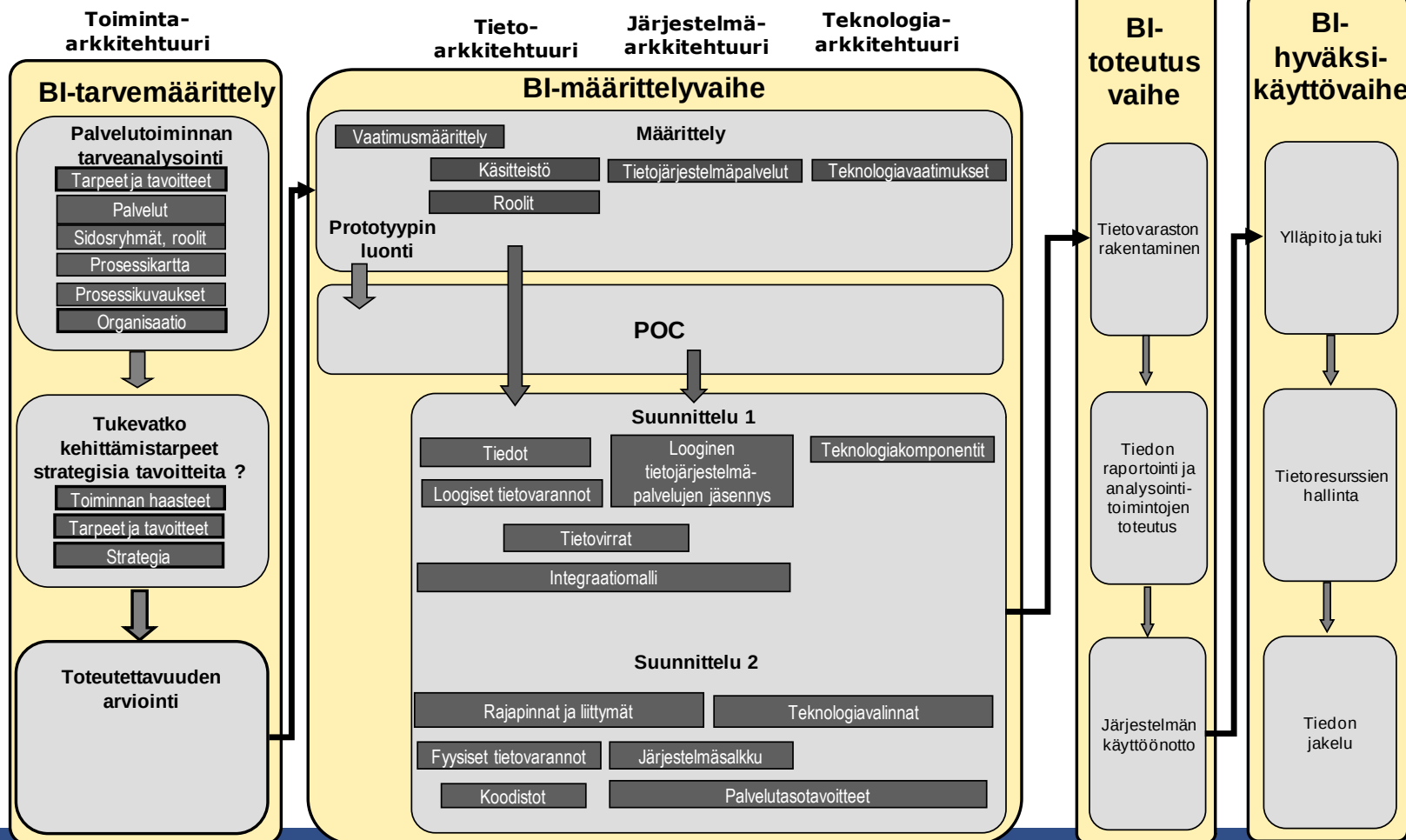
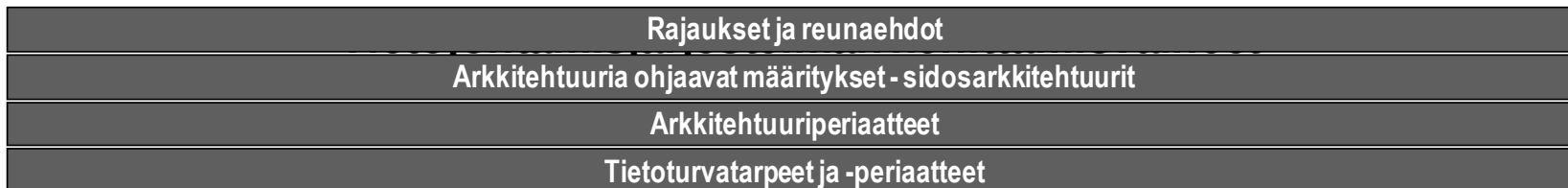

Kun tavoite on tiedossa ja nykytila tunnistettu kehitys tavoitteen pääsemiseksi voidaan suunnitella vaiheittaiseksi

→ Kehitetään tietojohdamisjärjestelmää tarpeen ja resurssien mukaan

→ viitekehys ja etenemispolku varmistaa että osat tukevat lopullista tavoitetta

Kehittämisen vaiheistuksen ja KA-suunnittelu

Tulevaisuuden visiointi

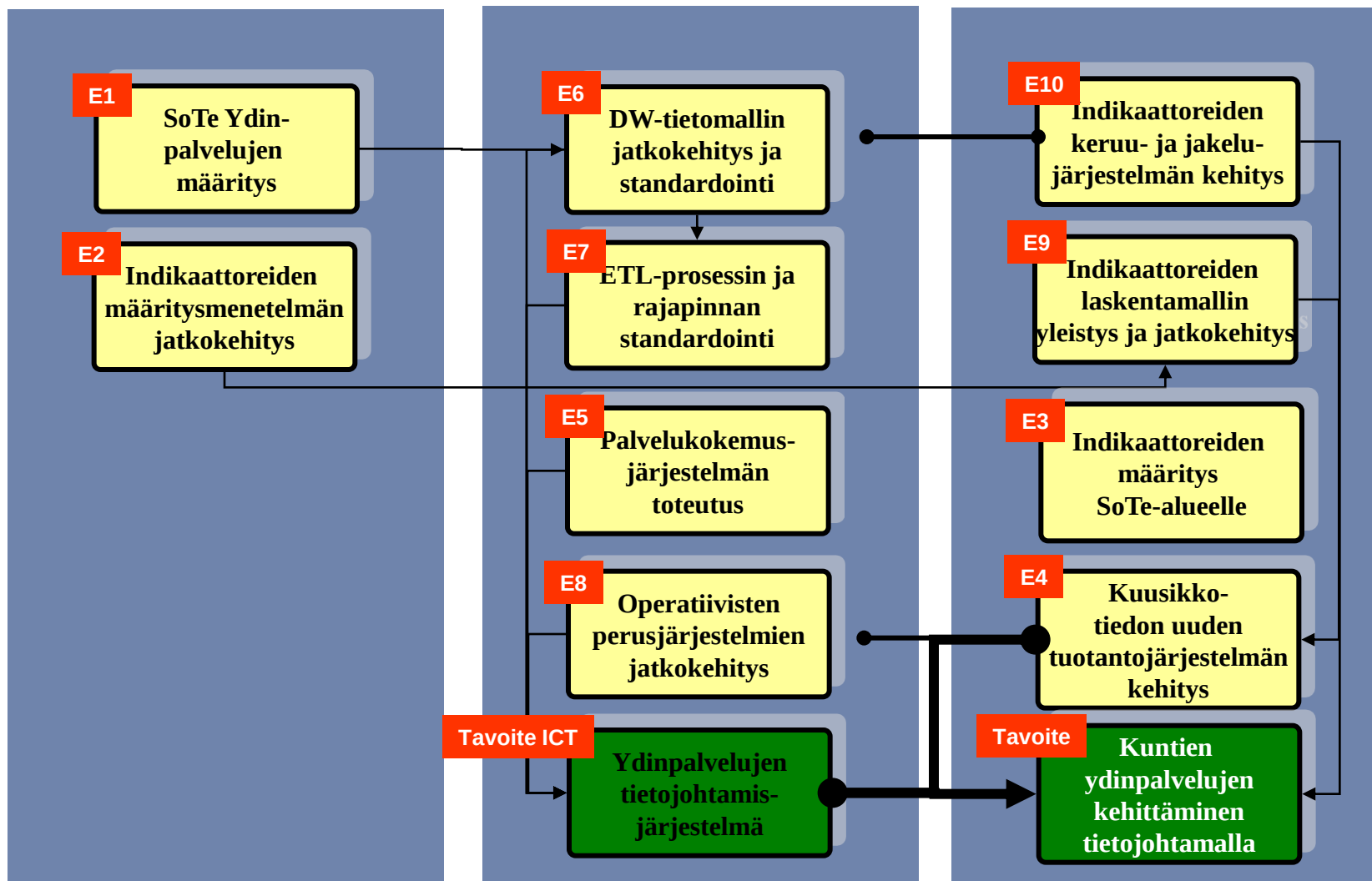
Projektin toimenpide-ehdotukset

Edellytysten luonti

ICT-kehittäminen

Toiminnallinen kehittäminen

Sote-tietojohdamisen arkkitehtuurin ylläpito (esimerkki)

Periaatteellinen
Taso
MILLÄ EHDOILLA

Kehittämiskaavat ja tavoitteet

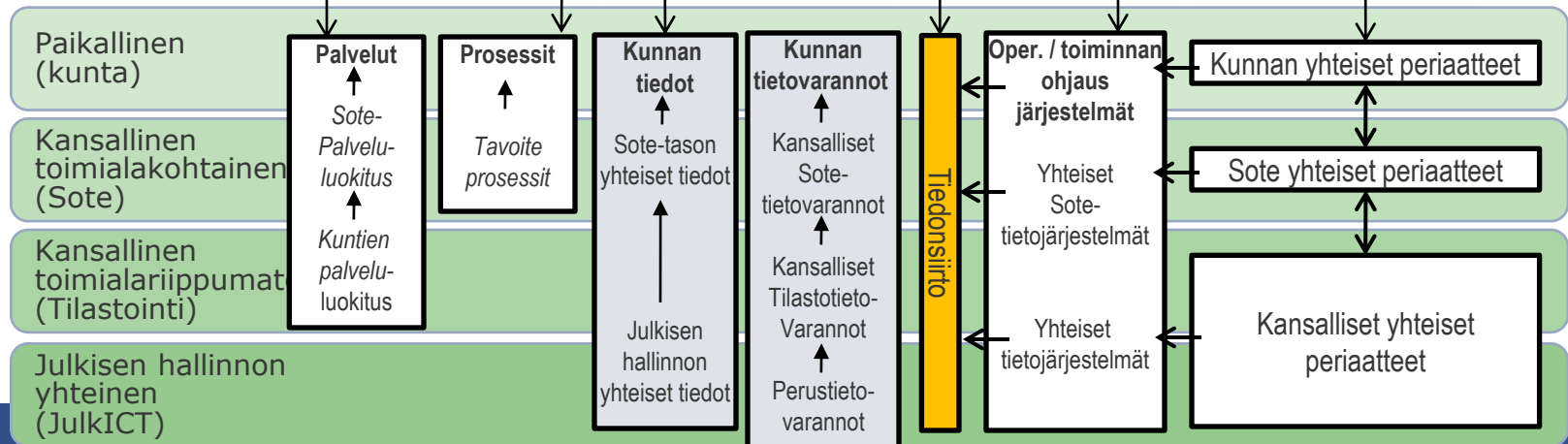
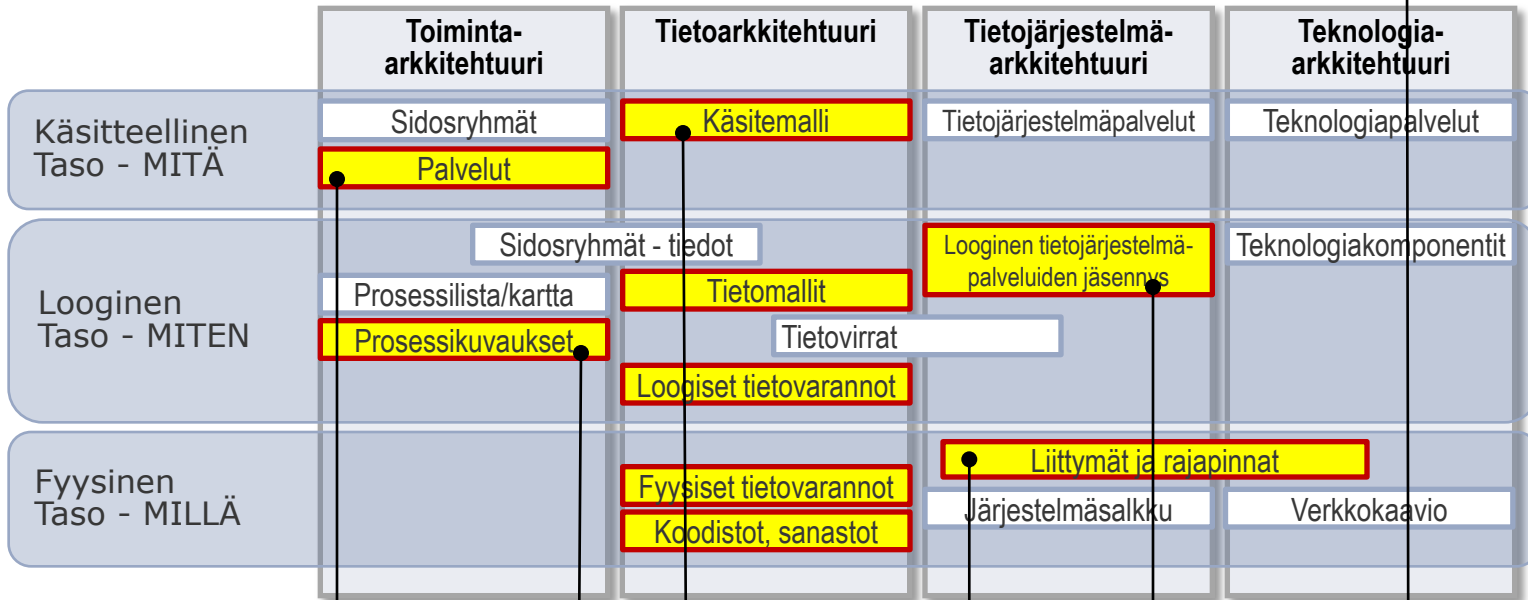
Strategiat

Arkkitehtuuriperiaatteet

Rajaukset ja reunaehdot

Standardisalkku

Sidosarkkitehtuurit

Kiitos!

www.julkict.fi

www.yhteentoimivuus.fi

www.jhs-suositukset.fi

www.vm.fi